

C02 emisiju samazināšana: ES mērķi un veiktie pasākumi

ES apņēšanās krasi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. ©AP Foto/Eiropas Savienība-EP.

Cīņā pret klimata pārmaiņām, ES ir noteikusi siltumnīcefekta gāzu izmešu samazināšanas mērķus vairākiem ekonomikas sektoriem. Uzziniet, kādi pasākumi tiek veikti katrā no sektora jomām.

Lai [novērstu bīstamās klimata pārmaiņas](#), Parīzes klimata nolīguma ietvaros, ES līderi ir vienojušies par ES saistošiem mērķiem līdz 2030. gadam iekšēji samazināt radīto siltumnīcefekta gāzu izmešu daudzumu vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. ES valstu un valdību vadītāji apņēmās realizēt noteiktos pasākumus, lai [līdz 2050. gadam sasniegtu mērķi - oglekļa neitralitāte](#).

2018. gada novembrī Eiropas Komisija nāca klajā ar [stratēģisku ilgtermiņa redzējumu par klimatneitrālas ekonomikas izveidi](#) līdz 2050. gadam, minot 8 iespējamus attīstības scenārijus. Par saviem ieteikumiem stratēģijai Eiropas Parlaments [nobalsoja](#) 2019. gada 14. martā. Pieņemtajā rezolūcijā EP deputāti aicināja vadītājus noteikt lielāku samazināšanas mērķi CO2 radītā izmešu daudzumam līdz 2030. gadam un atkārtoti uzsvēra Parlamenta nostāju vismaz 35% no Pētniecības izdevumiem (*Horizon Europe*) novirzīt klimata pārmaiņu problēmu risināšanai.

[ES progresu klimata pārmaiņu apkarošanas mērķu sasniegšanā redzam mūsu infografikā.](#)

Lai klimata jomā sasniegtu savu mērķi līdz 2030. gadam samazināt ES radīto izmešu apjomu par vismaz 40 %, Eiropas Savienībai jānāk klajā ar ambicioziem priekšlikumiem likumdošanas jomā.

ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma rūpniecības nozarei

ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) mērķis ir ierobežot siltumnīcefekta gāzu apjomu, ko emitē rūpniecības ražotāji. Saskaņā ar noteikumiem, ražošanas kompānijām ir jāpērk **atļauja emitēt 1 tonnu CO2 izmešu**. Kompānija iegādājas tā saucamās “emisiju kvotu” izsolē. ETS ieviešanas mērķis ir veicināt inovācijas attīstību un mazoglekļa tehnoloģiju izmantošanu dotajā sektorā.

Eiropas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ir pasaulē pirmais nozīmīgs oglekļa izmešu kvotu tirgus un joprojām paliek lielākais šāda veida tirgus pasaulē. Tas regulē līdz 45% no kopējā ES siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoma un aptver aptuveni 11000 elektrostaciju un ražotņu ES teritorijā. Nozarēm, uz kurām ir attiecināma ETS, būs jāsamazina emisijas par 43 % salīdzinājumā ar 2005. gadu.

[Uzzini vairāk par ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu un tās reformu.](#)

Citu nozaru radīto oglekļa emisiju ierobežošana

ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma neattiecas uz sekojošām nozarēm: transports, lauksaimniecība, ēkas, atkritumu apsaimniekošana. Šo nozaru kopējais saražotais CO2 emisiju apjoms veido 60% no ES kopējā emisiju apjoma. Nozarēm, kuras nav iekļautas ETS, līdz 2030. gadam būs jāsamazina emisijas par 30 % salīdzinājumā ar 2005. gadu.

Virzībā uz ES kopējo mērķi, minētajās nozarēs CO2 izmešu apjoma samazināšanas pasākumi tiks veikti, nosakot saistošus nacionālos mērķus katrai valstij. Nacionālos mērķus aprēķina, balstoties uz valstu iekšzemes kopprodukta apjomu uz vienu iedzīvotāju. ES dalībvalstīm ar zemākiem ienākumiem tiks piešķirts atbalsts.

[Uzziniet vairāk par dalībvalstu nacionāliem mērķiem, un kā tiks atbalstītas valstis ar zemākiem ienākumiem.](#)

Mežsaimniecības efektīvāka pārvaldība cīņā ar klimata pārmaiņām

Katru gadu ES meži absorbē **10,9% no kopējā ES siltumnīcefekta gāzu izmešu apjoma**. ES mērķis ir izmantot Eiropas meža kapacitāti cīņā ar klimata pārmaiņām.

Jaunā regulējuma mērķis ir novērst emisijas, kas var būt radītas mežu izciršanas rezultāta. Jauni noteikumi paredz, ka dalībvalstīm, mežu izciršanu vai citas izmaiņas apsaimniekošanā, būs jākompensē ar jauniem stādījumiem vai labāku mežsaimniecības pārvaldību.

Vairāk par to, kā ES izmanto mežus, lai absorbētu oglekļa emisijas – mūsu [infografikā](#).

Automobiļu radītā izmešu daudzuma samazināšana

Automašīnas un mikroautobusi rada 15% no kopējā ES radītā CO₂ izmešu daudzuma. Eiropas Parlaments apstiprināja jaunus noteikumus, kuru mērķis pastiprināt prasības un noteikt paaugstinātus standartus automobiļiem attiecībā uz radītajām emisijām, nosakot mērķi līdz 2030. gadam samazināt jauno automašīnu radīto emisiju apjomu par 37,5% un jauno mikroautobusu - par 31%. 18. aprīlī deputāti [apstiprināja](#) priekšlikumu līdz 2030. gadam samazināt kravas automobiļu radīto CO₂ emisiju apjomu par 30% salīdzinot ar 2019. gada emisiju līmeni. Parlaments arī aicina veikt pasākumus, lai veicinātu pāreju uz elektriskiem un hibrīdiem transportlīdzekļiem.

Uzzināt vairāk par [automobiļu radītām emisijām un jauniem CO₂ mērķiem](#) autotransporta nozarē.

Papildu informācija

[Rakstu apkopojums par klimata pārmaiņām](#)

[Faktu lapa: Klimata pārmaiņas un vide](#)